

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko
Izhaja vsako nedeljo.

UREDNIŠTVO in UPRAVA:

Prekmurska tiskarna v Murški Soboti, odgovoren Hahn Izidor.
Telefon števil. 76.

Rokopisi se ne vračajo.

Cena oglasov na oglasni strani: cela stran 800 Din, pol strani 400 Din.
Cena malih oglasov 15 Din. — Med tekstom vsaki oglas 15%, dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.

Naročnina: znaša letno 30, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 60 Din.
Štev. rač. poštne hran. 12.549

II. LETO

Murska Sobota, 3. marca 1940.

ŠTEV. 9.

Zunanji pregled

Norveška in Švedska se vedno bolj pogrezata v vojni vrtinec, ki razsaja nad Evropo tako, da obstoja resna nevarnost, da se razširi vojna na obe severni državi. Povod za to je dala nemška ladja „Altmark“, ki se je z angleškimi ujetniki na krovu zatekla pred zasledujočimi angleškimi vojnimi ladjami v neki mali norveški zaliv. Ker norveške oblasti niso napravile predpisane preiskave na nemški ladji, je neki angleški rušilec vdrl v norveški zaliv. Zapeljal je tik ob nemški parnik, v kratki borbi so angleški mornarji pobili 7 nemških mornarjev nato pa osvobodili svoje ujetnike tovariše.

Silno razburjenje je radi tega slučaja zavladovalo v Nemčiji. Posledica tega je bila, da so se nenadoma prikazale ob norveški obali francoske in angleške vojne ladje z namenom, da preprečijo v bodoče, da bi po norveških vodah nemoteno plule nemške ladje. Istočasno pa hočejo preprečiti pomorski promet med Nemčijo in Sovjetsko unijo.

Ves svet z največjo pozornostjo zasleduje razvoj dogodkov na severu in poskus angleške mornarice, da prepreči vsako pomorsko zvezo med Nemčijo in Rusijo. Vsled tega Rusi resno grozijo, da se bodo uprli vsakemu vmešavanju angleškega vojnega brodogradništva v tem delu Evrope.

Italijanski listi trdijo v zvezi s tem, da nameravajo Angleži in Francozi zavzeti Nemčijo po ovinku preko Rusije, ter preko severnih držav in Bližnjega vzhoda ustvariti klesče, ki naj zlomijo nemški odpor.

Zunanji ministri severnih držav so se spričo resne vojne nevarnosti, ki grozi njihovim državam, sestali na važen posvet v Kodanju, kjer so razpravljali o vseh skupnih pereh vprašanjih.

Pritisk vojskujočih se držav na nevtralce postaja posebno s strani zveznikov vedno hujše. Njih listi pišejo, da niso dovolj nepristranski v tej vojni in da ne gre, da bi „nevtralne države lepo dremale tam v svojih zapečkih

in se bogatile na račun vojskujočih se držav.“

Sovjetska ofenziva na finski fronti se še vedno nadaljuje a kljub ogromni premoči niso dosegli Rusi vidnejšega uspeha. Finci junaško odbijajo vse napade. Tudi sovjetska namera, da bi do 23. februarja t. j. na 22 obletnici ustanovitve rdeče armade, dosegli pomembnejši uspeh, se ni posrečila. Sovjetske izgube na finskem bojišču so od početka bojevanja že izredno velike.

Bolgarski kralj je v svoji prestolni besedi, ob priliki otvoritve sobiranja naglasil večno prijateljstvo z Jugoslavijo in Turčijo in poudaril, da je temelj bolgarske politike dobri odnosi z vsemi sosedi.

Predsednik angleške vlade je v svojem govoru naznačil vojne cilje zveznikov: 1.) Obnovljena mora biti neodvisnost Poljakov in Čehoslovakov. 2.) Imeti morajo zadosti jamstva, da bodo dane obljube in zagotovila izpolnjena.

Hitler je imel prejšnjo soboto velik govor, v katerem je rekel, da se Nemčija ne pusti izriniti iz svojega življenjskega prostora (Srednja Evropa) in da hoče imeti vrnjene svoje kolonije, ki jih je izgubila po svetovni vojni.

Domači pregled

Ljuba Davidović, o čigar smrti smo poročali v zadnji številki, je bil v Beogradu položen k poslednjemu počitku z največjimi častmi. Pri pogrebu bivšega večkratnega ministra in ministrskega predsednika so bili navzoči poleg zastopnika kralja, delegacija vlade in vseh strank. Cerkevne obrede je opravil sam patrijarh, od pokojnika pa so se poslovili cela vrsta politikov. Zastopana je bila tudi ljubljanska univerza saj je bila pokojnikova zasluga, da smo dobili Slovenci vseučilišče.

Za predsednika demokratske stranke je bil po Davidovičevi smrti izvoljen Milan Grol.

Na Madžarskem so začeli izdajati tamkaj živeči Hrvati svoj list. Izdaja ga njihov voditelj Karaganič.

Približujejo se volitve v Hrvatski sabor. Nemci, ki živijo na Hrvatskem bodo nastopili, kakor nekateri časopisi pišejo, z lastno kandidatno listo.

Italijanski prosvetni minister Bottai se je pretekli dni mudil v naši državi. V Beogradu je otvoril zavod za italijansko kulturo. Pri slovesnosti je bil, poleg drugih odličnikov navzoč tudi Njeg. Vis. knez namestnik Pavle in kneginja Ola. Sličen zavod ko v naši prestolnici, je italijanski državnik otvoril tudi v Zagrebu.

4 milijone din je dal Prizad z namenom, da si siromašni kmetje preskrbe s semenskim žitom.

Vlak poljskih beguncev, v katerem je bilo 10 moških, 100 žensk in 156 otrok se je peljal skozi Ljubljano. Begunci so potovali v Francijo, odkoder bodo šli v Alžir (Afriko) kjer se bodo začasno naselili. Brate brezdomce s severa je na ljubljanski postaji pogostil krajevni odbor Rdečega križa.

Poslanci, ki kot odvetniki opravljajo posle, katerih rešitev je odvisna od upravnih oblasti, izgube svoj mandat. Tako določa volilni red za hrvatski sabor. Hrvatski odvetniki to odobravajo.

Dve važni uredbi pripravlja kraljeva vlada in sicer: uredbo o nastopu proti navijalcem cen in uredbo o postopanju s tistimi osebami, ki bodo zaradi svojega delovanja proti redu in miru v državi konfinirane.

Jugoslovenska gospodarska delegacija se je preteklo nedeljo udeležila svečane otvoritve jugoslovensko-bolgarske zbornice v Sofiji. Na čelu delegacije je bil trgovinski minister dr. Ivo Andres. Naše odposlanstvo je bilo povsod deležno iskrenega in bratskega sprejema.

Ves izvoz živine, živinskih proizvodov in mesnih izdelkov, se bo po odredbi trgovinskega ministra stavil pod kontrolo Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine, brez ozira v katero državo se pošlje blago.

Sreski odbor društva Rdečega križa v Murški Soboti

pozivlja žene, dekleta in moške, kateri niso vojni obvezniki, naj se tako javijo za razne posle v slučaju vojne in sicer:

za vožnjo z avtomobili (šoferji),
za kuhanje in kuhinjske posle,
za prirojanje in šivanje perila,
za pranje perila,
za magacinsko službo,
za pisarniško (administrativno) službo,

za vzdrževanje čistoče in postrežbe bolnikov,

za event. druge službe.

Prijavite se lahko pismeno ali osebno na sreskem načelnstvu v Murški Soboti, soba števil. 18

Izpred sodišča

Nečloveško postopanje. Kazenski senat Okrožnega sodišča v Murški Soboti je preteklo sredo obsodil Poštočnik Janeza iz Kamenščaka na 1 mesec zapora, ker je pustil svojega svaka, slaboumnega Kopun Alojza v neznošnih prilikah. Nesrečni Kapun je moral spati v nezakurjenem hlevu pod takimi okolnostmi, da je bilo njegovo življenje in zdravje v resni nevarnosti.

Zakrknjena tatica. Pušenjak Bernarda iz Male Nedelje je bila že večkrat obsojena radi tatvine, toda kljub temu se ni prav nič popoboljšala, temveč je koncem preteklega leta odvzela neki posestnici v Drakovcih nekaj arajc, nekaj ajde in prosa, krilo in nekaj gotovine. Ker je sodišče prišlo do prepričanja, da ni izgledov, da bi se obdolženka popoboljšala, jo je obsodilo na 6 mesecev strogega zapora.

Nevarni tatovi. Flinčec Karol, Zaman Nikolaj, Fic Avgust in Kocen Josip, doma v bližini Strigove so se domenili, da bodo skupno kradli po bližnji in daljni okolici. Dogovora so se tudi držali in so s skupnimi močmi kradli vino, deke, žito, kokoši in celo gotovino. Vseh dejanj, ki jim je očitala obtožba, sodišče sicer ni smatralo za dokazano, vendar pa je bilo toliko dejanj dokazanih, da je bil Flinčec obsojen na 10 mesecev strogega zapora in 420 Din denarne kazni, Zaman na 2 meseca strogega zapora, Fic Avgust na 5 mesecev strogega zapora in 420 Din denarne kazni, Kocen pa na 5 mesecev strogega zapora. Sodba še ni pravomočna.

Brzjav!

Oglejte si izložbo!

Dobili smo večjo količino otroških in moških škornjev, kakor tudi odgovarjajoče volnene nogavice, katere prodajamo po zelo nizkih cenah. — Na zalogi imamo tudi mnogo lepih vzorcev kožne obutve, ter k čevljem pripadajoča: kopita, vložke, kremno, vezalke, četke, krpe, žličke za obuvanje in še razne drobnarije! Za vaše male pa lepe igračke!

Pohitite, da ne zamudite!

BATA

MURSKA SOBOTA.

M. Sobota, 28. februarja 1940.

Dočim prihajajo z bojišč, kjer so se spoprijeli zavezniki in Nemčija, stalno enako se glaseča poročila, zavzema gospodarska vojna vedno večji obseg. Oba tabora skušata z vsemi možnimi sredstvi razbiti drug drugemu vse gospodarske vire. Pri tem pa ne ločijo tiste s katerimi se vodi vojna od onih, ki so potrebni za prehrano naroda. Gospodarska žaloigra iz preteklih vojn se ponovno odigrava na odru shirane Evrope. Kakor takrat, tako tudi danes velja načelo: Bojevanje do konca, do popolnega uničenja nasprotnika. To geslo se čuje dan na dan iz obeh nasprotujočih si taborov.

Večkrat smo že pisali na tem mestu kako Nemčija trpi zaradi te vojne. Ves narod se žrtvuje za to, da bi bila njih vojska preskrbljena z vsem kar potrebuje in da se ne bi izčrpale zaloge, ki so nakopičene za prehrano prebivalstva in vojaštva. Anglija in Francija sta preprečili vsak uvoz po morju v Nemčijo, ki ostaja brez surovin, brez katerih pa ni mogoče voditi vojne. Res je, da ima odprto pot še v druge države, do kamor ne seže angleška in francoska pest. A kaj ji to pomaga, ko se pa tudi na teh tržiščih pojavljajo angleški in francoski kupci, ki punujajo višje cene in to v denarju, med tem ko Nemci ponujajo blago za blago. Tako je tu Nemčija zadel ob veliko oviro. V zadnjem času so sklenili z Rusi gospodarsko pogodbo, ki predvideva predvsem izmenjavo blaga: Nemci bodo dali stroje, Rusi pa surovine in živež. Zadnji politični dogodki so pokazali, da se Sovjetska Rusija čedalje bolj zapleta v vojno tako, da bo sama rabila pretežni del svoje produkcije. Na ta način bo pogodba med obema državama mnogo izgubila svoje vrednosti.

Napačno bi bilo mišljenje, da bi bili nemški nasprotniki brez gospodarskih težkoč. To velja predvsem za Anglijo, ki se mrzlično pripravlja na odločilen spopad s svojim nasprotnikom. Ne prenehoma gradi nove tovarne in že obstoječe preureja za vojne potrebe. Vse to zahteva ogromnih vsot denarja. Poleg tega pa mora kupovati hrano in surovine za svojo industrijo, ki jih mora večkrat z velikimi izgubami pripeljati na svoje otočje. Cene vsem življenjskim potrebščinam se neprestanoma dvigujejo. Vlada skuša dvigovanje cen preprečiti na ta način, da daje podporo trgovcem z živili na drobno. V to svrhu izda na teden 250 milijonov din našega denarja. Največji vir dohodkov je Angležem zunanja trgovina. Zato so potrebne devize. Da pa Anglija čimbolj gospodarsko oškoduje Nemčijo kupuje v drugih

„Kurčlus“

Da se pravica prav spozna, je treba čuti oba zvona.

Ker ima „stari odbornik“ to grdo navado, da vse za mano ponavlja, sem bil prisiljen izpremeniti naslov „elektrifikacije“. G. Janči Titan si ni upal zanikati, da je prosil kmečko zaščito, bil izključen iz gasilske čete, delal protizakonita dejanja, ovajal nedolžne ljudi itd. Svoj žolč je razlil v drugo, neprizadeto smer, in bo za izmišljene očitke polagal „izpit“ na sodišču. Kdor dela protizakonita dejanja, ta ne pozna zakonov, zato pa tudi ne študija na univerzi. Če bi vsi šolanci bili tako sposobni kot je to običaj v Jančijevi familiji, bi za študij rabili najmanj 50 let. Zato naj Janči pripoveduje nepismenim ciganom, ne nam kmetom. Cigani bodo morda verjeli, da potrebuje človek brez premoženja kmečko zaščito. Z Zemljičevim zaščito se menda ne štiti Jančijevo posestvo, ki mu je sodišče zaščito odklonilo. Da bi odvrnil pozornost bralcev od sebe, si je zlobno izmislil, da sem se vrnil iz Argentine po „šupi“. Odgovarjam kratko: Šofer Rajh še živi in ve, da sem mu avto plačal z dolarji. Če bi se „šuparji“ vozili z avtom, bi Janči gotovo prišel iz Ljubljane po „šupi“, ko je šel naročat cement in dobil 950 din kmečkega denarja, ne pa 500, kakor sem pomotoma zapisal v prejšnjem članku. V Črnelavcih poznamo samo eno „šupo“: da se namreč ponoči „šupira“ v vrčih nezatrošarinjeno vino.

Pri vsej tej izmišljotini pa je Janči nehote priznal, da sem pošten človek. Pravi, da sem mu posojilo vredno vrnil. Kdor pozna Jančija, pa ve, da on ne bi posodil Zemljiču denarja, če bi bil ta brez premoženja. Pa tudi sicer si „zaščitarji“ nimajo posajati denarja. Kakšen prijatelj resnice in pravice je Janči, vemo Črnelavčani, ko nas je nagovarjal, naj „popi lažemo, da še ni gotov križ“. Toda laž ima kratke noge.

Tekom Jančijevega pisarjenja smo videli, da ne pozna druge obrambe kot žaljivke in klevete. Pa tega niti nisem napisal, da je po nedolžnem ovadil kmeta Marošo; da je spravil nekega gostilničarja ob licenc; služil

državam blago, ki ga Nemčija rabi a ga Anglija ne potrebuje. Poleg tega se je treba boriti tudi s konkurenkami, predvsem s Severno in Južno Ameriko, z Japonsko in Italijo ter z drugimi nevtralnimi državami, ki hočejo iz prepira med tremi velesilami kovati dobiček. Zato je Anglija prisiljena, da prodaja svoje proizvode po nižji ceni, tuje pa kupuje čim dražje. Vse te težave pa premaga na ta način, da črpa ogromne gospodarske in denarne vire iz svojih bogatih kolonij, ki so raztresene širom sveta in v kreditih, ki jo skupaj z Francijo uživata v Ameriki. V tem pogledu zelo prekašata svojega nasprotnika.

ob sporu v Borejch mesečno 500 din; po nedolžnem ovajal nekega akademika; hodil s cigani po novem letu v jezi, ker vaščani nismo šli k njemu na veselico in pri tej priliki objemal in vse skuševal mojo ženo itd. Ker se sam ne ve braniti na dostojen način, mu jaz povem v zagovor nemški pregovor „Viel Feinde, viel Ehre“ (mnogo sovražnikov, mnogo časti), ali kot je rekel Radič: „Ko nema neprijatelja, nema ni prijatelja“. To omenjam radi tega, ker je Jančiju od takrat, ko je zamenjal Jevtičevu suknjo za Stojadinčevu, postala že tudi ta pretesna in bi rad valed velike

zime skočil sedaj pod Mačkov kožuh. Zato je nekega gospoda iz Sobote nagovarjal, da bi šla 4. febr. na shod „mačkovcev“ v Ormož.

V naši elektriki je nastal „kurčlus“, ker je Janči pod težo dokazov vrgel puško v kuruzo. Bitka je torej končana. Mir se pa ne bo sklepal v „Versaju“ ampak na sodišču v Soboti.

ALOJZ ZEMLJIČ
obč. odbornik.

Uredništvo ne odgovarja za vpslani članek.

Opomba: Na željo g. Zemljiča smo še objavili ta članek. S tem je naše objavljjanje o gornji zadevi definitivno končano.

Občni zbor SK Mure

V soboto je polagal odbor najsevernejšega sportnega društva v državi svojem članstvu račune o delu v minulemu letu. To društvo, ki deluje že 15 let z veliko vmeno na sportnem polju, je izvršilo tudi preteklo leto svojo nalogo. Soboška mladina je imela priliko udeleževati se v najrazličnejših sportnih panogah in krepiti telo na krasnem Stadionu Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja. V pričujoč agilnega in vsestranskega delovanja SK Mure ni čudno, da se je občnega zbora udeležilo veliko število sportnikov, ki so z zanimanjem in odobravanjem sledili poročilom poedinih funkcionarjev. V svojem otvoritvenem govoru je društveni predsednik g. Lipič pozdravil vse navzoče, zlasti pa sreskega načelnika g. dr. Bratino in zastopnika soboške občine podžupana g. Čeha. V svojem poročilu je na kratko orisal delo v preteklem letu, ki je bilo v vsakem oziru zadovoljivo. Agilni klubov tajnik g. Peterka je začel svoje poročilo s citanjem poslanice prireditvenega oddelka Olimpijskih iger v Helsinkiju, s katero odpoveduje sportno vzgojeni finski narod prireditve letošnje Olimpije. Iz nadaljnjega tajniškega poročila izhaja, da je klubovo članstvo v stalnem porastu in da šteje društvo blizu 400 članov. Blagajnik g. Cvetko Oton je v svojem poročilu izkazal nad 10.000 Din prebitka, kar je pri podeželskih sportnih klubih res velika redkost. Iz poročila gospodarja g. Krančiča izhaja, da so vse sekcije dobro opremljene in da znaša klubova imovina nekaj nad 100.000 Din. Nato so sledila poročila načelnikov poedinih sekcij. Iz teh poročil izhaja, da so bili Murini sportniki pridno na delu in da so dosegli tudi pomembnejše uspehe. Za nogometno sekcijo je poročal g. Zrim, ki je lahko podal pozitivno sliko svoje sekcije. Nogometno moštvo je odigralo preteklo leto 21 tekem od teh zmagalo 14-krat, zgubilo 5-krat, ena tekma je ostala neodločena, ena pa je bila razveljavljena; skupni količnik zgoditkov znaša 72:36 v Murino korist. Table tenis in tenis sekciji sta bili agilni in načelnik g. Nemec L. je zlasti povdaril, da ima Mura v teh sekcijah nekaj mladih moči, ki bodo v kratkem ob strokovnem vodstvu dosegli prav gotovo lepe uspehe. G. Cvetko Š. je poročal o mladi pla-

valni sekciji, ki je tekom enoletnega sistematičnega dela vzgojil prav dobre tekmovalce in če bo ta sekcija nadaljevala začelo delo, bo Mura dosegla na tem polju še marsikateri uspeh. Za kolesarsko in godbeno sekcijo je poročal g. Vogrinčič, nakar je g. Vutkovič poročal o klubovem gospodarstvu in je povdaril tudi potrebo po lastnem domu. Prireditveni odsek, za katerega je poročal g. Zrim, je bil pridno na delu in je v glavnem njegova zasluga, da so klubove gmošne prilike tako urejene. Splošen pregled o delu odbora sekcij je podal g. Nemec J. Iz njegovega poročila izhaja, da je poleg zgoraj omenjenih sekcij delovala tudi šahovska sekcija dokaj agilno in da je tudi smučarski odsek priredil tekmovalja. Po poročilu revizorjev je dal občni zbor staremu odboru razrešnico, nekaj minut kasneje pa mu je izrekel spet polno zaupanje s tem, da ga je na novo izvolil z malenkostno spremembo.

Novi odbor je sledeči: predsednik: Lipič Jožef, podpredsednika: Vutkovič Slavko in Hirschl Koloman, tajniki: Peterka Raoul, Adanič Josip in Gorički Štefan, blagajniki: Cvetko Oton, Hojer Ludvik in Šebök Ladislav, gospodarji: Krančič Ludvik, Kardoš Ivo in Lajnšek Štefan, odborniki: Arvai Vincenc, Benko Josip ml., Šiftar Ludvik, Cvetič Janez, Gumilar Koloman, Ferjan Milan, Hahn Izidor, Lončar Josip, dr. Pečan Josip, Puncer Ivan, Sabo Ernest, Števančec Ludvik, Tot Franc in Šiftar Aleksander; načelnika odbora sekcij: Nemec Janez in Benedičič Stanko, načelnik prireditvenega oddelka: Zrim Josip, načelnik lahkoatletske sekcije: Tručl Ciril, odbor za nogometno sekcijo: Zrim Josip, Hočevlar Zvonko in Nemec Janez, načelnik tenisa in table tenisa sekcije: Nemec Ludvik, načelnik zimskošportne sekcije: Andersch Ferdinand, načelnik šahovske sekcije: Kardoš Evgen, načelnik plavalne sekcije: Mesarič Štefan, načelnik kolesarske in godbene sekcije: Vogrinčič Geza, načelnik sabljaške sekcije: Šebök Ladislav, revizorji: Šiftar Štefan, Heimer Oskar in Štivan Ernest, razsodišče: Benko Josip st., Hartner Ferdinand, dr. Piter Nikolaj, Jezovšek Vladimir, dr. Brumen Tone in Koltaž Štefan.

Moderne okvirje za slike
Post. vložke — Rolesa
dobite najceneje pri
N e m e c J., M Sobota.

GRAJSKI KINO MURSKA SOBOTA

PREDSTAVE:

v četrtek, dne 29. II. ob 20:30 uri
v soboto, dne 2. III. ob 17:30 uri
in ob 20:30 uri

VELEFILM

„AMANDA“

Ginger Rogers Fred Astaire

Sodelujejo najboljši Broadwayski komiki! Komedia o ženi, ki poslušajo samo svojo vest... kaj dela mlada žena, če se prepusti svojim tajnim željam... Mladi odvetnik Arden pije iz obupa, ker je njegova zaročenka že tretjič razdrla zaroko...

V nedeljo, dne 3. III. 1940
ljudska predstava ob 11 uri 15 min.

„AMANDA“

Znižane cene: 2, 3, 5 din.

Dodatek: Najnovejši „Metrojournal“
in predigra.

PREDSTAVE:

v nedeljo, dne 3. III. ob 15:15 uri
ob 17:30 uri
in ob 20:30 uri
v ponedeljek, dne 4. III. ob 17:30 uri
in ob 20:30 uri

VELEFILM

„El Gato - Divja mačka Arizone“

Pauline Moore Jane Withers
William Henry Leo Carillo

Nemška verzija!

Nevarne in delikatne situacije reši energično in pametno mala „Divja mačka“... ukradeno je zlato, paničen beg v pošni kočiji... napeta razprava pred „kadijem“ kjer se obtoženec pretvori v tožitelja in obratno...

Dodatek: Najnovejši „Foxov tednik“
in šala.

CENE PROSTOROM: 10, 8, 5 in 2 DIN.

Zastopnike išče

velika zavarovalna
družba za vsako-
vrstna zavarovanja
proti visoki provi-
ziji in povrnitvi
stroškov.

Ponudbe na pošni predal 90
Maribor.

Amanda

Mladi odvetnik Stephen Arden se je spet iz obupa napil, ker je njegova zaročenka, lepa pevka Amanda že tretjič razdrla zaroko. Po nasvet se zateče k svojemu prijatelju, mlademu zdravniku, psihoanalitičarju Tonyju in ga zaprosi, da s svojo metodo ozdravi Amando od večnega razdiranja zarok. Tony povabi Amando k sebi. Iz njenih sanj hoče spoznati njeno duševno življenje. A smola — Amanda nikoli ničesar ne sanja. Zato jo hipnotizira in ji zaukaže, da ljubi Stephena, a njega — Tonyja, — da sovraži. Poleg tega mora vsem svojim željam ugoditi in to čimprej. A vse zaman. Amanda se zaljubi v svojega zdravnika a zdravnik se je tako zapletel v svoje „psihoanalitične metode“, da se končno še on zaljubi v dekle. Po čudnih in skrivnostnih poteh premaga Tony še zadnjo veliko oviro — Stephena. Slednjič odpelje popolno ozdravljeno Amando pred oltar.

Zborovanje gasilcev
tovarne g. Benka

Blagajnik tov. Satler poroča, da je imela četa 4367 40 din dohodkov in 1416.50 din izdatkov ter da ima v blagajni čistega 2950.90 din in se zahvalil g. Benku, lastniku tovarne kot največjemu podporniku čete.

Orodjar tov. Kovač poroča, da je gasilski pribor v dobrem stanju in po inventarju polnoštevilčen.

Vodja motorke tov. Ōri Ladislav poroča, da deluje motorka in gasilski avto brezhibno.

Predsednik nadzornega odbora tov. Šoštarac izjavi, da je bilo delovanje uprave in poveljstva prav dobro, da so vse upravne knjige vodijo v redu ter da so vse postavke v blagajniški knjigi krile z pobotnicami zato predlaga naj se poda upravi razrešnico, kar se je sprejelo.

Volitev nove uprave.

Predsednik pojasni, da je doba veljavnosti sedanje uprave potekla zato se mora izvoliti druga in prosi za predlog.

Soglasno so bili izvoljeni:

Za predsednika Klanjšček Štefan, za poveljnika Benko Josip ml., za podpoveljnika Vilagoš Josip, za tajnika uprave Hiršl Kalman, za namestnika Gregora Štefan, za blagajnika Satler Jakob, za namestnika Varga Josip, za tajnika poveljstva Pečovnik Avgust, za vodjo reševalnega oddelka Šoštarac Karol, za vodjo piezalnega oddelka Gumilar Ludvik, za vodjo cevi Merklin Karol, za vodjo samarijanov Fišer Andra, za vodjo motorke in gasilskega avtomobila Ōri Ladislav, za orodjarja Kovač Kristjan, za trubača Partl Karol. Za rojarje so pa bili postavljeni: Toplak Ivan, Senčar Leopold, Bačič Ernest, Petkovič Niko in Papp Aleksander. V nadzorni odbor so pa bili izvoljeni: Šarkany Franc, Vidic Rihard, Doma Janez, Györek Miha in Györek Kalman.

Ko se je še sprejel proračun za t. l. in določila članarina, je bil dnevni red izčrpan.

El Gato

Na cesti proti Minevillu so roparji izropali pošni voz, v katerem je bila pošiljka zlata. Šerif Baldwin zasleduje zločince s svojimi ljudmi, ki so prav taki zločinci kot sam šerif. Mala Jane pomaga na begu mlademu Donaldu, ki ga preganjajo roparji pošnega voza. Zatečeta se k Manuelu Hernandezu kjer najde Jane na podstrešju letak, tiralico za slavnim banditom „El Gato“. Po sliki spozna Jane, da je to Manuel. Donald je med tem razkrinkal v šerifu ubijalca svojega očeta. V tem trenutku strelja šerif na njega, ga težko rani in z zadnjimi močmi se privleče v Manuelovo hišo, kjer ga ujamejo šerifovi ljudje. V skrajni sili Jane oddirja na konju do članov nekdanje roparske bande in jih alarmira v imenu „El Gata“. Za Manuela je položaj silno kočljiv, ker je to dekle napravilo na svojo roko in ker družba že nekaj let ne obstaja več. Šerif ga zapre in postavi pred sodišče. Po razburilivi razpravi se po zaslugi bistre Jane obrne položaj tako, da pride sam šerif pred sodnika. Vsi dobe zaslužen plačilo.

Predsednik se je zahvalil za zaupanje in prosil gasilce naj tudi v bodoče z vso vnemo nesebično delujejo v prid bližnjega in domovine. Posebej se je pa zahvalil obema navzočima gg. oficirjema za prisostvovanje na občnem zboru, nakar je sejo ob 10 uri zaključil.

Načrt uredbe o izvozu živine in živinskih proizvodov

Kakor smo že poročali, so v teku reforme režima pri izkoriščanju izvoznih kontingentov za izvoz živine in živinskih proizvodov. Po beograjskih informacijah je poseben odbor strokovnjakov, ki so jih delegirala zainteresirana ministrstva, te dni izdelal načrt uredbe o izvozu živine in živinskih proizvodov, ki predvideva poseben sistem kontrole in dirigiranje izvoza na vsa zunanja tržišča. Pripravljen je tudi načrt pravilnika o izvozu svinj in goveje živine v živem stanju, ki vsebuje podrobne predpise glede režima bodočega izvoza živine iz naše države, zlasti v pogledu dodeljevanja izvoznih kontingentov.

S tem pravilnikom je najprej določeno, kdo sme izvažati živino. To so kakor doslej proizvajalci, odnosno podjetniki, ki pitajo živino, nadalje zadrage in končno trgovci izvozniki. Pravilnik določa, da morajo biti vsi zainteresirani za izvoz živine včlanjeni v prisilnih združenjih, in sicer izvozniki v združenju izvoznikov živine, proizvajalci v združenju proizvajalcev in podjetnikov za pitanje živine zadruga pa v združenjih zvezah ali glavnih združenjih. Te organizacije bodo stavljale predloge za razdelitev kontingentov na posamezne člane medtem ko bo končno razdelitev izvršil strokovni odbor pri Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine, ki bo prav za prav le potrdil sklepe združenj, odnosno zvez.

Glavna sprememba se tiče dodelitve kontingentov. Novi režim naj omogoči, da bo vsakemu izvozniku proizvajalcu, odnosno zadrugi v naprej zamčeno, kakšen delež bo imel na skupnem kontingentu. Načrt pravilnika tudi točno določa, kdo je lahko izvoznik. Od proizvajalcev odnosno onih, ki pitajo živino, pridejo v poštev kot izvozniki samo oni, ki dokažejo, da jim je kmetijstvo glavni poklic in lahko istočasno pitajo 25 svinj glav goveje živine. Od zadrug lahko pridejo v poštev samo take, ki prožijo garancijo, da lahko na leto izvozijo vsaj 300 svinj ali 60 glav goveje živine. Trgovci izvozniki pa morajo dokazati, ali so se vsaj zadnja tri leta bavili osebno in na svoj račun s trgovino z živino.

Predvsem pa se spreminjajo odstotki, ki odpadejo od skupnega izvoza na proizvajalce, zadrage in trgovce. Po tem načrtu pravilnika, ki pa še ni dobil definitivne oblike, se poveča predvsem delež zadrug pri izvozu živine. V bodoče naj bi dobile zadrage 50% celotnega kontingenta (doslej 40%), trgovci bi dobili 35% (doslej 40%) in proizvajalci 15% (doslej 20%). Za zadrage, ki izvažajo živino, je predvidena možnost določitve kontingentov za več mesecev v naprej.

Vzporedno s komisijo, ki je izdelala načrt nove uredbe in pravilnika, je razpravljal poseben odbor o kriterijih za razdelitev kontingenta med trgovce izvoznike. Ta odbor je imenoval trgovinski minister istočasno, ko je izdal odločbo, da se združenju izvoznikov živine odvzame dosedanja pravica, predlagati razdelitev kontingenta med svoje člane. Po beograjskih informacijah je odbor pripravil

za trgovinskega ministra predlog za razdelitev izvoznih kontingentov med trgovce izvoznike, ki ima namen urediti stvar tako, da bo vsak izvoznik lahko vedel s kakšnimi kontingenti lahko računa v teku leta.

Odbor je razdelil izvoznike na 4 kategorije po kapaciteti trgovanja, nadalje po vrsti živine, po tržiščih, s katerimi ima zveze in po izkušnjah v izvozu trgovini. Odbor predlaga, da pride v prvo kategorijo 11 doslej registriranih izvoznikov svinj in 10 izvoznikov goveje živine, v drugo kategorijo 30 izvoznikov svinj in 33 izvoznikov goveje živine, v tretjo kategorijo 76 izvoznikov svinj in 50 izvoznikov goveje živine in končno v četrto kategorijo 83 izvoznikov svinj in 108 izvoznikov goveje živine. Po sedanjem stanju zajamčenih izvoznih kontingentov, bi vsak izvoznik iz prve kategorije lahko v teku leta izvozil 36 vagonov svinj in 30 vagonov goveje živine, izvoznik iz druge kategorije 24 vagonov svinj in 18 vagonov goveje živine, izvoznik tretje kategorije 12 vagonov svinj odnosno 6 vagonov goveje živine in izvoznik četrte kategorije 6 vagonov svinj odnosno 3 vagonov goveje živine.

OGROMNA IZBIRA
RADIOAPARATOV

MINERVA
ORION
MENDEN
KÖRTING
BRAUN
SACHSENWERK

z dvoletnim jamstvom
strokovne radiodelavnice

NEMEC JANEZ

MURSKA SOBOTA.

Kompl. baterijski superji
že od 2.800.— Dinarjev.

DOMAČE VESTI

SOBOTA

✓ Zanimivo predavanje. Muzejsko društvo v Murški Soboti je priredilo pretekli petek zanimivo predavanje asistenta ljubljanske univerze g. dr. Svetozara Ilešiča o Romuniji. Grajski kino je bil poln občinstva, ki je z zanimanjem sledilo danes tako aktualnemu predavanju. Želeti bi bilo, da bi Muzejsko društvo nadaljevalo z začetim delom in da bi organiziralo redna predavanja, ki so za Soboto, že nujno potrebna.

— Sreski odbor društva Rdečega križa v Murški Soboti ponovno prosi vse gospe in gospodične, ki imajo veselje za bolničarke, naj se takoj javijo na sreskem načelnstvu v Murški Soboti, soba števil. 18.

„STAROSLOVENSKE
MOLITVENE KNIGE“

se ponovno dobijo za 30 dinarjev
v knjigarni ZVER IVANA v M. Soboti.

SLUŽBENE OBJAVE

ZDRUŽBE TRGOVCEV
V MURSKI SOBOTO

Uredba o kontroli cen.

Z ozirom na vprašanja, ki jih dobiva združenje v tej zadevi s strani članstva objavljamo:

Službeni list kos 15. od 21. februarja t. l. je prinesel predpise uredbe o kontroli cen. Ta uredba zadene v prvi vrsti uvoznike, trgovce na debelo in proizvajalce (predelovalce), ki morajo, če nastane nujna potreba izvestnim predmetom zvišati cene, to prijaviti uradu za kontrolo cen in sicer morajo vložiti prijavo na pristojno mesto preko pristojnega združenja. Trgovci detajlisti, ki prodajajo predmete, ki padejo pod udar te uredbe, morajo za prodane predmete izstaviti račun, ki mora vsebovati natančne podatke o kakovosti prodanega blaga. Krajevni odbori za pobijanje draginje bodo imeli ugotavljati pri kakšnem blagu so cene občutno poskočile, ter morajo preizkuševati vzroke in opravičenost takega gibanja. Take pojave javljajo pristojnemu oblastvu za kontrolo cen, ki nato izda nadaljne odredbe.

Dokler ne bomo dobili od pristojnih oblastev konkretna navodila po kakšni ceni se bo smelo prodajati gotovo blago, veljajo prodajni običaji, ki so trenutno ustaljeni, še dalje.

Po seznamu predmetov, ki padejo pod udar uredbe o kontroli cen najdemo sledeče vrste blaga in predmete:

Kruh; moko izvzemši 0, Og, Ogg; otrobe; domače testenine; riž; kavo in njene nadomestke; čaj; jedilno olje, razen v steklenicah in lit. konvah do 5 kg; mast; sveže meso; milo, izvzemši luksuzno; sveče vseh vrst; parafin; drva; premog; molino amerikan treh vrst: 75 do 80 cm/l, II, III; 90 cm/l, II, III; 145 do 150 cm/l, II, III; 180 cm/l, II, III; 200 cm/l, II, III; srbsko platno dveh vrst: 42 do 45 cm; bombažovo platno, beljeno: široko 70 do 200 cm; pravi (modri) grad dveh najcenejših vrst: Ia in IIa; cile (kretan) dveh najcenejših vrst: I, II; bombažovo prejo; sukanec od 200 do 1000 jardov vseh vrst, razen svilenega; flanelo in barhent za obleke; loden (šajak) in sukno; volno in volmeno prejo za pletenje in vezenje; sekire; lopate; kopače; kose; srpe in motike.

Minimalne plače za trgovsko pomožno osebje.

V Službenem listu kr. banske uprave od 31. I. 1940 je objavljena odredba glede minimalnih plač za trgovsko in ostalo višje pomožno osebje na ozemlju banovine dravske. Določbe te odredbe, ki je stopila v veljavo z dnem objave vsebujejo v glavnem tole:

Minimalne plače po tej odredbi dobivajo nameščenci, ki so zaposleni v industrijskih, obrtnih, trgovskih, prometnih, gozdnih, bančnih, zavarovalnih in tem podobnih podjetjih ter v gradbenih in elektrotehničnih obratih, če ta podjetja in obrati niso v državni ali samoupravni upravi. Nadalje dobivajo minimalne plače samo osebe, ki so starejše od 18 let in niso vajenci, volonterji ali praktikanti. Od te odredbe so izključene tudi osebe, katerim se od časa do časa poveri opravljanje trgovskih ali višjih netrгов-

skih ali pisarniških služb, torej osebe, ki opravljajo pretežno podrejene posle n. pr. služitelji, hlapi, delavci itd

Minimalna plača znaša za trgovske pomočnike Din 900.—, za ostale trgovske nameščence pa Din 1000.— mesečne plače. Pri preračunavanju službenih prejemkov v naravi se zaračuna vrednost hrane z Din 240.—, vrednost stanovanja pa z Din 60.—.

K tej odredbi pripominjamo, da bo najbrže v kratkem objavljen popravek, ki bo reguliral predmetno vprašanje po krajevnih prilikah torej po draginskih razredih in ne bo delal razlike med trgovskimi pomočniki in ostalimi nameščenci. Tudi bo predvidena prehodna doba za tiste pomočnike, ki so jedva prebili učno dobo. V delu so tudi priprave, da bo to vprašanje urejeno tako, da bo ustreglo interesom delojemalskih in delodajalskih skupin in da bo v skladu z razmerami krajevnih življenjskih, gospodarskih, socialnih in kulturnih prilik.

Obratovanje v soboških trgovinah po 1. marcu

Kakor smo že javili v zadnji številki M. K. opozarjamo vnovič, da se bo smelo po 1. marcu obratovati v trgovinah ob delavnikih do 7. ure zvečer. Ostali red za odpiranje in zapiranje trgovskih obratov ostane neizpremenjen

Občni zbor združenja

bo 1. maja t. l. Kraj, čas in dnevni red zborovanja bomo še pravočasno sporočili.

Darujte knjige za dijaško knjižnico naše dvorazredne trgovske šole.

Cenik

Sladkor kocke in prah	1 kg	Din 15.50
sladkor kristal	1 kg	Din 14.—
sol mleta bela	1 kg	Din 1.50
petrolej	1 lt	Din 7.—
karbid	1 kg	Din 9.—
moka pšenična Ogg Ia	1 kg	Din 4.—
" " Ogg Ila	1 kg	Din 3.75
" " Og Ia	1 kg	Din 4.—
" " Og Ila	1 kg	Din 3.75
" pšenična za vkuhanje		Din 3.50
" " II	1 kg	Din 3.25
" " črna	1 kg	Din 3.—
" ržena Ia	1 kg	Din 3.50
" " Ila	1 kg	Din 3.—
" " povprečna	1 kg	Din 2.75
otrobi pšenični	1 kg	Din 1.75
otrobi rženi	1 kg	Din 1.50
moka ajdova Ia	1 kg	Din 4.50
moka koruzna mehka	1 kg	Din 2.25
koruzni zdrob (polenta)	1 kg	Din 3.—
pšenični zdrob	1 kg	Din 5.—
kaša presena	1 kg	Din 3.50
ječmena kaša (ričet)		Din 5.— do 7.—
kaša ajdova	1 kg	Din 5.50
kava pražena	1 kg	Din 88 do 132.—
čaj	1 dkg	Din 2.50 do 3.—
Franck ali kolinska škatija	1/2 kg	Din 10.50
" " " "	1/4 kg	Din 5.50
" " " "	1/4 kg	Din 4.—
" ali kolins. okrogel pak	1/2 kg	Din 9.50
" " " "	1/4 kg	Din 5.—
" " " "	1/4 kg	Din 3.50
" " " "	1/10 kg	Din 2.25
Kneipp	1/8 kg	Din 3.50
" " "	1/8 kg	Din 8.—
Eurilo	1/4 kg	Din 6.—
" " "	1/10 kg	Din 2.75
Slatina petajnska ali radenska		Din 2.50
mast svinjska	1 kg	Din 18.— do 20.—
olje bučno Ia	1 lt	Din 20.—
olje namizno	1 lt	Din 18.—
olje olivno Ia	1 lt	Din 32.—
riž	1 kg	Din 11.— do 13.—
rozine	1 kg	Din 12.— do 16.—
surovo maslo	1 kg	Din 30.— do 36.—
metle št. 1		Din 11.—
" št. 2		Din 12.—
" št. 3		Din 13.—
ribarice		Din 5.— do 7.—
soda	1 kg	Din 2.50
Kurjava		
drva bukove la cepanice	1 m ³	Din 135.—
drva bukove oblice	1 m ³	Din 100.—
drva mehka	1 m ³	Din 90.—
drva cepana	za 100 kg	Din 36.—
premog rujav	1 q	Din 28.—
premog črn	1 q	Din 34.— do 44.—

POZOR!

Zelo ugodno dobite šivalne stroje in to:

Dürkopp Zylinder Din 2.500.—
Dürkopp flach Din 2.220.—
Dürkopp levoročni Din 4.000.—

ali pa vse 3 skupaj za Din 8.000.—

Stroji najmodernejši, popolnoma novi z 20 letno garancijo. Samo še ena garnitura na zalogi!

Šivalni stroji za šivilje in domačo uporabo od Din 1.700.—

RADIO APARATI raznih znamk po najnižji ceni vedno na zalog

Pisalni stroji, foto aparati, športne potrebščine, kolesa, motorji, po stari njezvišani ceni.

ŠTIVAN ERNEST TEHNIČNA TRGOVINA M. SOBOTA, GLAVNI TRG TELEFON 39.

KMETIJSKA PODRUŽNICA ZA MURSKO SOBOTO IN OKOLICO

POŠTA: M. F. B. Po svoječasnem pravilniku o banovinskih davčninah plača takso za prenos lastništva na živinskih potnih listih kupec, kar je logično, ker je njegov interes, kot novega lastnika, da se to tudi uradno potrdi. Če pa je pogodba, da plačate Vi to takso, tega pravilnik ne krati. — F. F. S. Se res čudujemo, da kot kmet še niste član K. Družbe, še bolj pa da niste vedeli za njo! Le čimprej, da nezaostanete za drugimi. — V. N. K. Ni naš posel. — Babica. Občina Vam mora izplačati nagrado tudi sedaj kot predjem, v sorazmerju proračunske postavke. — B. Š. P. Naša zadruga se še neustanavlja torej tudi ne nabira članov. To mora biti kaka druga, a naša ni! Naši nabiralci bodo imeli legitimacijo od nas. Pazite!

Pomanjkanje petroleja in zadružna misel. *)

Radi splošnega pomanjkanja petroleja, ki je nastalo že pred tedni, se mnogo ugiba med kmečkimi ljudmi: kaj je temu vzrok? Ostane le pri ugi banjih. Važno je: kdo ima petrolej in kdo ga nima? Z dokazi je težko odgovoriti. Neizpodbitno dejstvo pa je, da ga delavec in kmet — razen nekaterih „boljših“ izjem — nimata. In prav zato, ker je bila potrošnja petroleja vsako leto večja — kakor trdijo trgovci sami — se nam vsiljuje vprašanje: kdo ima uvožen, a nepotrošen petrolej? Ali je res ves ta petrolej žrtev špekulacije, kakršna se je že pokazala v par primerih? Ali res lahko dobijo samo izbranci petrolej in ali lahko gori petrolejka samo v „boljših“ hišah, siromak pa naj hodi s skalami okoli? Temu je treba stopiti odločno na prste! Najučinkovitejše sredstvo, ki lahko napravi konec tako nesramnemu izkoriščanju malega človeka, pa je — **zadružništvo**.

Za primer naj navedem to le: Ni dolgo tega, kar sem šel v Soboto po opravkih. Pa mi pravi učitelj naj mu prinesem liter petroleja, ki ga dobim v njegovi zadrugi. Nemalo sem se začudil in obenem razjezil. Tako! Ta dobi petrolej, kmet pa niti v najhujši potrebi ne. Kako je to mogoče? Povem stvar drugemu, pa pravi: „Tako! Naš mali trgovec nima dovolj kapitala, da bi si ga nabavil večje količine in ga imel na zalogi. Pri zadrugi ta ovira odpade; premostijo pa jo z drugarji skupno, vsak z majhnim deležem. Drugič pa: Zadruga nima namena špekulirati s skritimi zalogami, ker ji je in ji mora biti zadovoljstvo zadrugarjev glavna stvar. Zato, tovariš, dobi zadrugar petrolej, če ga za-

druga ima, kmetški človek pa mora čakati na milost trgovca!“

Kaj pravite kmetje? Ali nam ni potrebna močna nabavljalna zadruga, ki nas bo rešila milosti prekupčevalcev? **Kuhar Viktor, Puconcl.**

*) Članek priobčujemo z ozirom na izvenredno stvarnost in aktualnost ter s posebnim ozirom na to, ker je pisec članka mlad preprost kmetški sin — za vzor drugim. Pripominjamo, pa obenem, da so pravila ravno v tem smislu za tako zadrugo že izdelana ter bodo predložene v kratkem v odobritev, samo treba je razumevanja — kmetškega! — Pravkar smo izvedeli, da petroleja ne primanjkuje, samo ga nikdo noče preskrbeti, ker ni zaslužka. — Načelstvo.

OTVORITEV NOVE MIZARSKE DELAVNICE!

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem otvoril MIZARSKO DELAVNICO v Pračni ulici št. 5. Izvršujem vsa v stroko spadajoča dela hitro, solidno in po zmernih cenah. — Se priporoča

PEČEK ALEKSANDER mizarški mojster
— M. SOBOTA, Prečna ulica 5.

Trgovski lokal

se da v najem na Lendavski cesti štev. 8. preko tovarne Benko.

Na prodaj imam

lep oves za semen. Zglasiti se je v mlinu v G. Radgoni. 2

NAZNANJAM c. občinstvu, kdor ima les za žagati, naj pripelje na žago čim prej, ker se bo obratovalo do 15. junija t. l. po preteku tega dne se bo nehalo obratovati. — Na prodaj imam železno stiskalnico za olje. **MENCIGAR ALOJZ**, mlinar, Krašci.

KOMPAS - MEDIATOR RADIOAPARAT

100% automatizirana serija
MADE in HOLLAND 1940.

NIZKE CENE

Mali mesečni obroki!
Dobi se pri znani trgovini

RITUPER ALOJZ

trgovina s radio-aparati, dvočlani, šivalnimi in pisalnimi stroji ter motornimi vozili

MURSKA SOBOTA.